

Amerikanci pred vrati Kolina

AMERIŠKE ČETE VZELE 12 UTRJENIH MEST; NEM- ŠKO STANJE OBUPLJIVO

Pariz, Francija. — Čete prve ameriške armade so v sredo popoldne prekoračile reko Erfu na treh točkah in zdaj že udarjajo na predmestja važnega porenskega mesta Kolin. Od središča mesta se nahajajo še dobre 4 milje, pravijo zadnje vesti. Vest iz Londona celo omenja, da je padec mesta Kolina zadeva par ur. Tako morda bodo ameriške čete že v mestu, ko se bo čitalo to poročilo.

Deveta armada, ki operira med Bedburgom in Muenchen-Gladbachom in prodira proti Duesseldorfu ob Reni, se je približala Duesseldorfu, ki bo tudi vsak čas padel. Razdalja med Duesseldorфом in Kolinom je kakih 20 milj. Reka Rena se vije vigujasto po tej pokrajini in nudi ugodno priliko za prehod preko reke.

Sedanja ameriška ofenziva je dosegla od 1. februarja pa do sedaj velik uspeh. Nad 60.000 nemških ujetnikov je padlo v zavezniške roke. Zadnje dni manjka na več krajih Nemcem rezerv in ne morejo nadomestiti izgube sproti, ki nastaja.

RUSI OSVAJAJO POMERAN- NIJO; ČISTKA V RUMUNIJU

London, Anglija. — Rusi so včeraj Nemcem mesto Neustettin, ki je od Stettina kakih 88 milj vzhodno v Pomeraniji. V mesto se steka 16 železniških prog in je najvažnejše križišče med Berlinom in Vzhodno Prusijo. Zasedli so tudi mesto Prechlau 24 milj severno vzhodno. Pri mestu Kuestrinu ob reki Odri so Rusi razširili prehod preko reke. Nemci kažejo trdovraten odpor s svojimi protinapadi, ki pa nimajo uspeha.

Iz Moskve tudi poročajo, da Rusi že nad 36 ur stalno napadajo iz zraka in kopnega nemške ostanke v mestu Breslau, ki se bo moralo vsak čas podati. Iz Stockholma na Švedskem poročajo, da je novi rumunski ministerski predsednik general Nikolae Radescu resigniral. Vzrok navajajo, da mu je stranka "Narodna demokratska fronta" nagajala in da ni mogel izvajati svojih načrtov. V Moskvi so z Radescevim neuspehi nezadovoljni. Zlasti se, ker ni počistil onih elementov, ki so preje tesno sodelovali z naziji. V torek je prihitel iz Moskve sam ruski zunanji minister Vishinsky in je imel večeraj dolga posvetovanja z nekaterimi rumunskimi predstavniki. Rusija na vsak način zahteva, da Rumunija počisti vse kar diši po nazizmu. Ako ne bodo Rumuni v stanu sami to izvesti, znajo Rusi poseči vmes in opraviti ta posel.

Iz Londona poročajo, da so na Nemškem znižali za skoro polovico življenske odmerke. Poleg tega pa je sinoči Dr. Goebbels obupno apeliral na nemški narod, naj se bori z vsem junaštvom, da zmaga je uspehi nezadovoljni. Zlasti se, ker ni počistil onih elementov, ki so preje tesno sodelovali z naziji. V torek je prihitel iz Moskve sam ruski zunanji minister Vishinsky in je imel večeraj dolga posvetovanja z nekaterimi rumunskimi predstavniki. Rusija na vsak način zahteva, da Rumunija počisti vse kar diši po nazizmu. Ako ne bodo Rumuni v stanu sami to izvesti, znajo Rusi poseči vmes in opraviti ta posel.

ROOSEVELT DOMA, POLN ZAUPANJA V BODOČNOST

Washington, D. C. — Predsednik Franklin D. Roosevelt se je vrnil v sredo domov iz potovanja po Evropi in Bliznjem vzhodu. Prepotoval je nad 14.000 milj. Mudil se je na potovanju od 22. januarja do 28. februarja. V četrtek popoldne je imel pred kongresom obširno poročilo o sklepih in zaključkih jaltške konference na Krimskem. Njegov govor je bil oddan ob 11:30 uri popoldne na vseh glavnih radio postajah.

Predsednik Roosevelt se je vrnil poln zaupanja, da jaltško posvetovanje bo imelo najboljši uspeh. Glede Nemčije pripominja, da Nemci in Japonci bodo morali biti najmanj polstoletja pod strogim opazovanjem.

jajo. V Kolinu so naziji objavili ukaz, da se mora vsak Nemec upirati do skrajnega konca. Civiliste so nagnali na obrambo dela in morajo v senci bajonetov delati na najbolj nevarnih točkah. Boj za Kolin bo še hud, ako pade ta in pridejo enkrat Zavezniški preko Rene je upati na hitrejšo uspehe na zapadni fronti.

Iz italijanske fronte poročajo, da so Nemci skušali izvesti več protinapadov, ki pa niso uspeli.

V Pacifiku so še vedno ljuți boji na otoku Iwo Jima. Vendar so do četrta jutra Amerikanci vzel Japoncem skoro vse glavne višinske točke. Vzelo pa bo še več dni, predno bo otok očiščen sovražnega odpora.

Russell Brines, na levi, vojni poročevalec, in neki tovariš sta ravno odgnala visoko travo in drugo zelenje, ki skriva grobove treh izstrelkov iz "smrtnega pta" na otoku Luson. Ta pot se je začel na Bataanu, končal pa v taborišču O'Donnell severno od Manila, kjer je umrlo nad 40.000 ameriških vojakov.

FRANCIJA SPREJELA POVA- BILO ZA KONFERENCO V SAN FRANCISCO

Washington, D. C. — Francoska časna vlada v Parizu je obvestila poslanike Anglije, Rusije in Združenih držav, da je sprejela povabilo za na konferenco v San Francisco, ki se bo začela 25. aprila 1945. Prvotno je francoska vlada kazala, da se preveč za to konferenco ne zanima, ker se je čutila prezrto, ker ni bila povabljena v Jalto, kjer so zborovali "Veliki trije". Toda, ker bo konferenca v San Francisco imela zlasti veliko ekonomsko važnost za vsako deželo in vsak narod, so se Francozi odločili, da pojdejo na konferenco, ker drugače bi lahko veliko zamudili in bi drugi sklepali o važnih gospodarskih zadevah brez njih. To je razlog, da so se končno odločili da bodo konferenci prisostovali, če tudi radi jaltške konference še ni vse pozabljeno.

V ŠPANIJI USTRELILI 16 KOMUNISTOV

Madrid, Španija. — V torek je bilo usmrčenih 16 radikalnih komunistov. Obtoženi so bili več umorov in drugih terorističnih dejanj. Zadnje nedeljo sta bila ustreljena in ubita pa dva falangista od komunističnih teroristov, pravi vest.

PREDLOG ZA REKRUTIRANJE NJE BOLNIČARKE

Washington, D. C. — V kongresu je predložen predlog, ki določa, naj se pooblasti vlado, da sme vpoklicati za aktivno službo v vojski vse diplomirane bolničarke, neomežene od 20 do 44 leta. Ako bo predlog sprejet, bo postal zakon.

Rusija bo zasedla vso vzhodno Nemčijo. Severno zapadno Nemčijo bo zasedla Anglija. Na zapadu ob Reni Francija in Amerikanci južno in deloma zapadno Nemčijo.

Predsednik je na splošno prav zadovoljen s konferenco in upa, da je ta konferenca dala podlago, na kateri bo mogoče reševati nadaljne probleme v korist vseh narodov in vsega sveta.

KRIŽEM SVETA

Zurich, Švica. — Švicarska lovška letala, ki stražijo nad švicarskim ozemljem so v torek sestrelili dva ameriška bombnika. Sedem drugih letal so prisilili, da so pristali na švicarskih tleh. Vzroka zakaj so jih sestrelili se ne omenja.

Washington, D. C. — V kongresu so glasovali za nadaljevanje tri milijone dolarjev, s katerimi se bo pomagalo farmarjem, ki imajo zgubo v sled določene višine cen farmarskim produktom. Kontrola nad cenami pravi vest bo morala ostati več let še po vojni, da se dežela ubrani inflacije.

Washington, D. C. — Tekom meseca februarja je bilo pomanjkanje mesa višje v deželi, nego je bilo v mesecu januarju. Pregled kaže, v 56 večjih mestih, da skoro sedem mesarjev izmed desetih ni imelo nobenega telečjega mesa za prodati.

Chicago, Ill. — Ker je treba za maslo oddajati 24 pointov za funt, se je začelo poznati, da ga toliko ne gre v promet, kakor preje. Proda pa se zadnje čase mnogo več "Oleomargarina", ki je nadomestilo za maslo.

Chicago, Ill. — V chikaški okolici izvajajo zadnje čase OPA uradniki strožjo kontrolo nad gostilnami po kakih cenah prodajajo žganja, likerje in cigarete. Več gostilničarjev je bilo radi navijanja cen zadnje dni obtoženih in se bodo morali radi tega zagovarjati.

Washington, D. C. — Tajnik za notranje domače zadeve Mr. Ickes je objavil izjavo, da če pride do kakšne stavke na polju premoga, kar se zadnje čase govori, da bo premog skoro gotovo prišel na karte. Premoga marsikje že sedaj primanjkuje, vsaka najmanjša stavka pa bo pomanjkanje še povečala.

Pariz, Francija. — Ruski poslanik Aleksander Bogomolov, je izročil v imenu ruske vlade trem ameriškim generalom odklovanja. To so: General Bradley, general Gerow in General Collins. Vsi so bili soudeleženi v invaziji v Normandijo.

OTOK IWO JIMA JE NAJ- MOČNEJŠE UTRJEN V ZGO- DOVINI VOJN

Otok Iwo Jima. — Poročevalec "United Pressa" piše o utrdbah na otoku Iwo, katere te dni napadajo ameriški marini. Pravijo, da so Japonci skriti v globokih konkritnih zakloniščih, ki imajo po dva nadstropja, oha zakopana v zemljo in le na vrhu je par čevljev odprtine za topove in strojnice. Napadalcem morajo vsako skrivališče zadeti naravnost s težko bombo, včasih še povečkrat, da prepode sovražnika in mu razbijejo utrjeno zaklonišče. Takih utrdb ameriški častniki še niso našli nikjer doslej v sedanji vojni in pravijo, da je ta otok najbolj utrjena točka v zgodovini vojn. Za vsako luknjo je treba rizikovati veliko. Zato bo borba za otok Iwo gotovo divjala še več dni, predno bo sovražnik docela pregnan in uničen na tem otoku.

GENERAL DOBIL RAČUNE V LISIČJO LUKNJO

Otok Iwo Jima. — Če je človek dolžan, ga pač tirjajo vse povsod. Tako se je zgodilo generalu K. E. Rockeyu, ki se baš sedaj vojskuje proti Japoncem na otoku Iwo. Dobil je šop pisem od doma in med temi tudi tri račune za razne zadeve tu v Združenih državah. Dostavili so mu jih v neko lisico luknjo, iz katere je opazoval in vodil boje na otoku.

NAZIJI IMELI TOVARNO POD ZEMLJO

Moskva, Rusija. — "Pravda" poroča, da so ruske čete v Poznanzu na Poljskem odkrile celo nemško vojno tovarno pod zemljo. Razne kose za letala in drugo vojno orožje so dovažali iz drugih krajev, tu pa so iste sestavljali. Naziji so rabili v Poznanzu 15 poljskih cerkva za skladišča, kamor so spravljali razno vojno blago.

AMERIŠKI GENERAL UMRL

Washington, D. C. — General Edwin M. Watson, star 61 let je umrl na potu iz Evrope v Združene države. Nahajal se je na križarki, ki je vozila predstavnike ameriške vojske v Evropo. General Watson je bil vojaški svetovalec predsedniku Rooseveltu.

CHURCHILL POROČAL PRED PARLAMENTOM O JALTSKI KONFERENCI

London, Anglija. — Ministerski predsednik Churchill je te dni nastopil pred parlamentom in skušal razložiti, zakaj so sklepi in odloki jaltške konference dobri in upravičeni. Hotel je seveda doseči, da bi pretežna večina parlamenta izrazila svoje odobravanje glede teh odlokov. Največ odpora je Churchill pričakoval zaradi odločitve meje med Poljsko in Rusijo. Ravno zaradi tega je začel svoje poročilo s to zadevo in jo je skušal na celi črti opravičiti in upravičiti. Pri tem je med drugim povedal tudi naslednje: "Poskrbljeno bo, da se Nemčija ne bo mogla vojskovati v času več prihodnjih generacij. Poljska bo dobila Zgornjo Šlezijo, Danzig, večino Vzhodne Prusije in morsko procelje na Baltiku."

"Glede našega podpiranja ruskih zahtev za Curzonovo črto zavračam in odklanjam vsako namigavanje, da se nismo prav pobotali ali da smo se uklonili sili ali strahu, in vam zatrujem, da sem do kraja prepričan o velikopotezni pravičnosti in odločnosti, pri kateri so se zdaj prvič vsi trije veliki Zavezniški zedinili."

Churchill se je čisto jasno izrazil, da hoče glede svoje borbe za dosego miru kakor tudi za okrepitev edinosti med Zavezniški, naj parlament krepko izjavi, da stoji za njim in povsem odobrava njegovo početje; samo splošno priznanje bi mu ne bilo zadosti.

Z vzkliki med njegovim poročilom so člani vseh strank takoj pokazali, da se strinjajo s Churchillom, 22 torijcev pa je predložilo zahtevo, da se odločitev glede mej nekoliko spremeni, ker je proti pogodbi in proti Atlantskemu čarterju.

Churchill je tudi rekel, da tisti možje v oboroženih poljskih silah, ki ne marajo iti nazaj na Poljsko pod krimskimi določbami, lahko postanejo angleški državljani. Te čete so prisegle predsedniku Vladislavu Raczkiwiczu pri poljski vladi v Londonu, toda Churchill je rekel, da se bo že našla prava pot in se bo tudi ta težava.

V JUGOSLAVIJI SE VEDNO NI TUJH POROČEVALCEV

Washington, D. C. — Kakšna posebna poročila iz Jugoslavije sedaj ne morejo priti, ker Titova vlada ne dovoli vstopa tujim poročevalcem. Tako postopajo tudi Rusi doma in povsod, kamor pridejo: zunanjih poročevalcev ne pustijo blizu. Morajo se vedeti, zakaj ne. Iz Jugoslavije zvemo le, kar poroča Titovo radio in TANJUG agencija ali pa kak švicarski ali pa švedski list. Koliko je za temi poročili ene ali druge vrste propagande, je nemogoče vedeti.

Takoj ko je ministerski predsednik Šubašić prišel v Beograd, se je takoj postavil na stran Titovih zahtev, naj Jugoslavija dobi Trst in Istro, rekoč: "Upam, da nam bodo Zavezniški dovolili zahtevati te pokrajine za jugoslovansko domovino. Ne bomo privolili, da bi 1.000.000 Jugoslovancev ostalo izven naših meja, kakor je bilo narajeno v 1919."

V Čačaku se je pred kratkim vršila seja poljedelskih kooperativ in je bilo odobreno, da bo vsak član dobil do 50.000 dinarjev posojila, če je to potrebno, da zamore kmetijo popolnoma obnoviti.

Milan Djojković je bil izvoljen za predsednika kooperativnih skupin.

BOJ PROTI KOMUNIZMU

Komunizem označujejo nekateri za mešanega potomca socializma in liberalizma. Pravijo, da marksizem mu je mati, liberalizem pa oče, zato je v njem vsakega pol. Kar se tiče skupne lastnine in gospodarstva tak način nekaterim ugaja, veliki večini pa ne. Preveč je ljudi na svetu, ki jim je privatna lastnina še vedno ljubša, kakor pa da bi delili vse med seboj, kar kdo ima.

Nam katoličanom pa komunizem še toliko manj ugaja, ker komunizem je tudi na vseh svojih linijah protiverski. Z moralnimi nauki krščanstva komunizem ne soglaša in jih celo zavrača. Proti njim postavlja svoja materialistična naziranja in nauke. Vse kar ščiti krščanstvo posamezniku, družini, družbi, itd., komunizem s svojimi načeli zamejuje. V tem sta si socializem in komunizem brata in skoraj enako nastopata, zlasti proti katoličanom. Le ko pride do globlje v uravnavah socialnih in gospodarskih zadev, začneta hoditi vsak svojo pot in vsak v svojo smer. A proti religijam in cerkvam zavzemata podobno stališče v tem oziru in med njima ni dosti razlike. Zato zaveden katoličan ne bo iskal stikov ne z enim ne z drugim. Preveč sta idejno oddaljena drug od drugega, da bi mogla voziti skupaj, kaj dalj časa. Morda jih kak poseben izredni čas privede do kakih kompromisov, ki pa navadno ne trajajo dolgo.

Komunisti so za svoj komunizem vrlo aktivni in iznajdljivi v taktikah. Silno žrtvujejo in v svojih prizadevanjih se poslužujejo vsega, tudi nemoralnih sredstev, samo da dosežejo, za kar se borijo. Zato je boj z njimi težak, posebno za katoličane, ki hočejo ostati tudi v bojih v mejah resnice in poštenih načel. Komunizem pa je lažnjivo elastičen. Operira z vsemi dovoljenimi in nedovoljenimi sredstvi, samo da dosega namen in cilj, za katerega deluje.

Vse pa kaže, da ker gospodarski liberalizem ni mogel, oziroma ni hotel dati masam, kar masam gre, so mase zadnja leta bolj in bolj škilile na druge ideologije. V Evropi so celo krenile mase na fašistično in nazijsko stran. Ker jim tudi fašizem in nazizem nista prinesla drugega kakor le strašno prevaro, obstoja nevarnost, da se bodo mase obupane vrgle v naročje komunizma. To pričakovanje dela premnogim težke in velike skrbi.

Ali je kaka pot, da se komunizem zaustavi? Brezdvomno je. Kakor se za vsako bolezen najdejo zdravila, ki učinkujejo proti tisti bolezni, tako so gotovo tudi načini, s katerimi bi se dalo uspešno zastavljati pot komunizmu. V nekaterih krajih po svetu že delujejo na razne načine, ki se kažejo uspešne. Pred to vojno so vodili prav uspešna gibanja v Franciji, v Belgiji in Holandski. Vodile so taka gibanja razne katoliške organizacije, ki so dosegale mladino, zlasti mlade akademike, rokodelce, in druge. Poučevali so jih, kako je treba reševati v krščanskem duhu razna socialna vprašanja, kako je treba skrbeti za one male ljudi, ki jih svet krivično izkorišča vseh psov. To delo med zavrednimi katoličani uspeva. Toda velika večina ljudi na svetu ne pripada katoliški cerkvi, zato vseh teh ni mogoče doseči kar na enkrat. Z vstrajnim in zglednim delom pa se da doseči mnoge, tudi one, ki so drugih verskih prepričanj.

Zdi se, da bo po tej vojni po vsem svetu zavladala velika razdrapanost. Na milijone izmučenih vojakov bo prišlo nazaj iz bojišč, kjer so dolga leta doživljali ves pekel te krvave vojne. Doma ne bodo našli, kar pričakujejo. Razočaranje bo, in nič lažjega ni, kakor vjeti na komunistične limanice razočarane ljudi. In teh ne bo malo. Zlasti ne po tistih deželah, ki so jih naziji in fašisti okupirali in zdaj uničene in razdejane zapustili.

Velika potreba je, da bi se vse krščanske cerkve podale na jasno določeno delo, ki naj bi mase osvajalo h krščanski miselnosti. Naloge takega dela so silno obsežne in le nadarjeni sociologi jim morejo biti kos. Ni dovolj, da sem sam vnet za krščansko miselnost, ampak gledati moram, da pridobim tudi svojega bližnjega zanj, potem delam za cilj in namen svoje vere. Pri tem delu bi morali postati vsi kristjani bolj delavni, pa tudi bolj agresivni, kakor smo. Zlasti mi slovanski katoličani bi morali postati nadvse živahni, posebno po sedanjih vojni bo velika potreba, in naš cilj bi moral biti, delati na vso moč, da pridobimo za Kristusa vse slovanske brate, pred vsem tiste, ki so se v zadnjih desetletjih oprijeli zmot in krivih naukov komunizma. Tu je polje za vse slovanske katoličane, polno dela. Mesto da se razstresa energija za druge manj važne zadeve, naj bi se vsa pozornost posvetila bolj temu predmetu, in brez uspeha bi to gotovo ne bilo.

UKRADENA POŠTA V PARIZU

V zvezi z delovanjem črnega trga preiskuje ameriška armada v Parizu tudi tatvino na pošti. Našli so namreč 28 mehov ali moženj in 56 žakljev pošte, pa tudi razno drugo vladno lastnino v nekem zapuščenem armadnem traku na dvorišču neke predmestne hiše. Voznik, ki so ga pogrešali tri tedne, je

v neki civilni bolnišnici tako resno poškodovan, da še ni bilo mogoče dognati, ali je tudi on imel kaj opraviti pri tatvini. Razen pošte so našli 4.950 kartonov cigaret, 150 galon gasolina, 2.000 praznih kant, kar pomeni, da je bilo razpečanih najmanj 10.000 galon gasolina, velike kupe armadnih tajejev, za truke kakor tudi mnogo živil in obleke.

KO SO VPADLI NA SUBIC

Čete 6. ameriške armade prodirajo na obrežju Subic zaliva na otoku Luzonu. Japonci se jim nikjer niso ustavljali. Naši so prišli tako hitro in nepričakovano, da Japonci še niso imeli časa hlače obleči. Odpora sploh ni bilo ni. Amerikanci se si lahko malo odpočili, preden so jo uredili naprej proti Manili.

TO IN ONO IZ ŽIVLJENJA IN SVETA

STEKLENO OKO JE ZDAJ PLASTIČNO

Nekemu vojaku, ki je imel eno oko stekleno, se je pripetila neizgoda, da mu je tisto oko padlo na tla in se razbilo. Armada se je zavzela in ustanovila širok Amerike 20 izdelovalnic za umetne oči, toda ne iz stekla, temveč iz plastične tvarine, ki se ne more ubiti. Pred vojno so do malega vse steklene oči, ki smo jih potrebovali v tej deželi, prišli iz Nemčije. Sedaj je tista zaloga že skoraj do kraja izčrpana, sicer pa se je izkazalo, da so nove vrste umetne očesa, ki jih doma izdelujemo, veliko boljše. Vojaški zdravniki pravijo, da nosi zdaj že kakih 500 naših vojakov, ki so bili ranjeni v boju ali pa se jim je kje drugje pripetila neizgoda, po eno tako oko. Te nove vrste oko se ne zdrobi, kakor se je lahko prejšnje, stekleno oko. Nadalje ga ne izjeto razne kisline, ki se izločujejo iz očesa, ne jamice, kakor so izjedale steklena očesa. Ubogi fantje se radi šalijo z zdravniki, naj jim ti preskrbijo take umetne oči, ki bodo včasih izgledale krvave, posebno v nedeljo zjutraj.

VELIKI TRIJE

Pod tem izrazom razumemo zdaj Roosevelta, Churchilla in Stalina, prej pa ni bilo tako, ampak je izraz "the Big Three" pomenil tri najimenitnejše univerze v Ameriki, namreč Harvard, Yale in Princeton. Živ spomin na tiste dni je neki saržent v padalski šoli v Fort Benning, ki mu je ime Sgt. Harvard Yale Princeton. Glede svojega nenavadnega imena je rekel saržent: "Zdi se mi, da je moj oče moral biti šaljevec."

PRIŠLE BODO NOVE LIDICE

Velika ameriška pesnica Edna St. Vincent Millay je napisala tragično pesem Lidiški umori (The Murders of Lidice). Leopold Arnaud, dekan stavbinske šole na Columbia univerzi, pa je povedal, da je Ro-

bert H. Podzemny, čehoslovski stavbenik in strokovnjak za načrte mest, izdelal nov vzorec za bodoče Lidice in da bo ta vzorec v kratkem poslan čehoslovski vladi, ki se zdaj nahaja v Londonu. V bodočih letih bodo na starih razvalinah vstale nove Lidice kot spomin na prejšnje Lidice, ki jih je nemško zverinstvo požgalo, mirljubne prebivalce pa pomorilo. Vsa čast ameriškim Čehom, ki se toliko brigajo za svojo nekdanjo domovino. Koliko takih Lidic je po Sloveniji, danes še niti ne vemo ne, samo to vemo, da jih je veliko. Kdo piše pesmi o naših Lidicah, kdo dela načrte in vzorce za nove?

KREPAK PRI 113 LETIH

Nateri listi so pred kratkim objavili sliko nekega Maksa (Mottal) Cowena iz Denverja, ki puši, pije, moli in čita kljub temu, da je že pred 12 leti prekorajil prvo stoletje svojega življenja. Na sliki se mož še precej krepko drži. Zob menda nima več in kar s čeljustmi drži svojo pipico. Če ima še kaj las ali ne, se ne vidi, ker ima na glavi klobuk. Iz obraza odseva prijazna, dobrodušna narava. Izmed njegovih 12 otrok samo trije še živijo, toda na Velikonočno nedeljo 1. aprila, ko bo njihov oče 113 let star, mu mislijo prirediti malo proslavo. Ko so ga časniški poročevalci vprašali, kaj misli o sedanjem svetovnem položaju, jim je starina, ki je doma iz Rusije, takole povedal v svoji lastni angleščini: "Roosevelt went to Europe not for nothing."

RAJE BO HODIL PEŠ

Neki Gorby Baker v Chicagi je šel domov iz nekega uradnega poslopa in ker je ravno tam čakala taksi, si je privoščil vožnjo domov, namesto da bi hodil. Komaj pa je voznik dobro pognal, so že začele od zadaj frčati krogle v taksi. Baker je vedel, da je v takem slučaju najboljše, hitro zlektniti se po

tleh; tako je tudi napravil. Voznik je drvel vedno hitreje, policaji zadaj pa tudi niso zastajali in so obstreljevali taksi čimdalje huje. Končno je taksi obstala. Bila je vsa preluknjana. Bakerju, ki se je stiskal k tlom, se ni nič pripetilo, pač pa je bil voznik ranjen v roko in hrbet. Policija je zasledovala 19 letnega voznika zato, ker je bil AWOL, to je, da je skrivaj in brez dovoljenja pobegnil od vojakov iz Camp Hood, Texas. Ubogi Baker pa je moral čisto slučajno in brez potrebe prestatiti toliko nevarnosti in smrtnega strahu. Odslej bo raje hodil peš iz urada.

TUDI POLICIJA NI POMAGALA

Zgodilo se je v Kansas City. Pred policijsko garažo je zatrobil avtomobilski rog. Ko je oskrbnik odprl velikanska garažna vrata, je debelo pogledal. Pripeljal se ni namreč kak policijski avtomobil, temveč javni bus, velik kakor cestna železnica in poln ljudi. Sedemdeset jih je bilo notri, veliko pa jih je viselo zraven od zunaj.

Ogorčeni voznik je razložil policiji, da je večino svojih potnikov dobil na ulicah v mestu. Prav mnogo jih je bilo malo preveč pod vplivom sobotne noči. Par jih je plačalo voznino, vsi drugi pa so prišli na bus skozi zadnja vrata ali pa skozi okna in niso hoteli nič plačati. Voznik si ni mogel pomagati, zato je vse skupaj zapeljal na policijsko postajo.

Tudi policija ni nič opravila. Dve osebi, ki sta viseli zunaj, so pregovorili, da sta stopili na prejšnji bus; tisti dve osebi sta plačali voznino, drug pa nobeden. Voznik je bil še bolj razkačen in je spet pognal svoj bus ven iz policijske garaže na svojo cesto. Tisti, ki so se vozili, so se pa še bolj smejali.

Pomagajte Ameriki do zmage! Kupujte zvezne vojne bonde!

TABORIŠČE SMRTI

To je taborišče O'Donnell, severno od Manile, kjer so imeli Japonci zaprte ujetnike, kateri so se ostali živi po takovani smrtni hoji pred tremi leti. To površino zbite barake so bile polne golazni in so nudile slabo zavetje pred hudim deževjem. Okrog 80.000 ameriških vojakov so Japonci prignali sem, toda pol jih je pomrlo.

REV. ANTON SCHIFFRER 35 LET MASNIK

Dne 26. februarja je preteklo 35 let, odkar je Rev. Anton Schiffrer, sedaj župnik pri sv. Janezu Evangelistu v Milwaukee, Wis., pel svojo novo mašo. Kje se je to zgodilo? Nikjer drugje kakor ravno v cerkvi sv. Štefana v Chicagi, kjer je bil takrat za župnika njegov prijatelj in zaščitnik Rev. Anton Sojar.

Rev. Anton Schiffrer je bil rojen 14. junija 1885 v Stari Loki na Gorenjskem. V Kranju je dovršil gimnazijo, potem je pa leta 1906 prišel v Ameriko, kjer je dovršil bogoslovne študije v februarju 1910. V duhovnika ga je posvetil škof Rhode, tedanji pomožni škof v Chicagi. 25. februarja 1910. Naslednji dan je Rev. Schiffrer pel novo mašo pri sv. Štefanu, kakor smo že zgoraj povedali. Od tedaj pa do srede leta 1926 je deloval v državi Wyoming, kjer je že prvo leto postal župnik. Ko mu je začelo zdravje resno nagajati, se je moral podati v nižjo klimo. Ker se mu pa zdravje le ni hotelo povsem povrniti, je v 1928 prevzel mesto kurata v St. Mary's bolnišnici v Milwaukee, Wis., kjer je ostal blizu sedem let. Prevz. nadškof Stritch ga je nato poslal za župnika na tamkajšnjo slovensko župnijo sv. Janeza Evangelista, kjer je Rev. Schiffrer v kratkem času župnijo zelo povzdignil duhovno in gospodarsko. Da je velečastiti gospod tudi v gospodarstvu nenavadno zmogel, je pokazal že prejšnja leta na svoji fari v Rock Springs, Wyo.

Tudi sedaj še vedno ni prav trden, ampak mu od časa do časa zdravje ponagaja. Ravno lansko leto spomladi je moral prestati težke operacije. Zato je naše prvo voščilo o priliki 35 letnice njegovega mašništva, da bi mu ljubi Bog podelili trdno zdravje, da bi mogel še naprej tako vneto in uspešno delovati v vinogradu Gospodovem, kakor je do sedaj.

Bog naj ga ohrani Slovincem v Ameriki še dolga dolga leta!

NA RAZGLEDU

J. M. Trunk

Moralo smo študirati. Morala je morala. Ravnanje po morali bo pri vseh predmetih preiskave. Komunisti so umorili 83 hrvaških duhovnikov. Tako poročilo. Rekel sem, da so mučeniki, ako so umrli in bili pomorjeni le, ker so katoliški duhovniki. Ali je v Clevelandu drugačno mero za mučeništvo? Pri teh homatijah in zmedah pa je lahko še kaj drugega vmes. In le namignil sem, da bi kaka druga zadeva utegnila biti zapreka pri mučeniški kroni, ako bi bila. Če je ni bilo, je mučeništvo pristno. Upam vsaj, da je to po morali in neoporečno. Pa dobim izza plota v obraz: ta kajon!

Članek "Jugoslovanska križanja" je v A. D. 25. prosinca. Izgleda, da se je vreme izpremenilo. Well, politično vreme je najbolj izpremenljivo. Ne gre za bistvo partizanstva (komunizma), gre le, kako se partizanstvo udeležuje. Ne le vse stranke so proti partizanstvu, ljudstvo je, "danes vemo neizpodbitno, da je večina naroda na protipartizanski strani", in "Aleksander je slabo končal, ker je bil narod proti diktaturi". Vse v redu. Narod naj odločuje, za stranke nisem posebej vnet, pa ne gre brez njih. Človek bi sodil, da je partizanstva konec. Vrlo dobo, ako je s tem konec tudi komunističnega strupa. Kdo je za strup? Ampak, dne 2. svečana vidim vest, da partizani napadajo ob Blatnem jezeru, jih toraj še ni konec. Veselja ni brez grenke kapljice.

Nekaj kongresnikov je šlo v Evropo na uro gledat. Clare Luce meni, naj Amerika kmeti nauči umnega poljedelstva in matere sanitarnosti pri vzgoji. Fine and dandy. "Proletarec" trdi, da je Luce zgrešila naslov, ker vsa laška mizerija je le v duhovščini in ta reform ne mara, ker bi potem šla malha. Morda bi bilo rdeči gospodi po volji, ako bi duhovniki ceste pometali in stranišča snajžili. Socialisti so na nazije hudi, prav, ampak prav naziji so nekaj sličnega pri straniščih uprizar-

jali s slovanskimi duhovniki v Mariboru.

Napram Spihalskemu, županu v Varšavi, je Stalin izjavil: "Unija slovanskih narodov ni noben carističen ali imperialističen (great power) panslavizem. Pomeni unijo enakih slovanskih držav. Sovjetska unija le čuva nad to unijo." Trdijo, da je že tako v Rusiji, kjer niti ne gre za slovanske vlade, drugi zanikajo. Stvar bi izgledala, da se Sovjeti ne bi umešavali v notranje zadeve enakopravnih slovanskih držav, toraj ne bi silili s komunistom ali sovjetizacijo. Tu je le beseda. Danes unije še ni, niti ni mogoče soditi, kakšno bi bilo to čuvanje. Neki besedi ne zaupajo in trdijo, da bo le komunizem in sovjetizacija. Jaz bi ne trdil, ker še ni dejstev, zanikati pa tudi ne morem, ker čuvanje se lahko spreobrne v sovjetiziranje. Pametno bo, da se malo počaka.

Michael Chok, Canton, O., bo pisal v "Prosveti" komentarje. Bolj poredkoma, pravi, a držali bodo kakor dretna, meni. Kakor kakšen Salomon, ki je razpravljal o cedru na Libanonu in mahnu na zidu. Religiozne sekte da je zadel šiba modernih načel, naznanja, in podrla so se nebesa s peklom vred. "Po smrti ni ne pekla in ne nebes", proklamira. Kakor tisti Nietzsche, ki je dejal: "Also sprach Zarathustra!" Doždal je bilo med Slovenci jamranje, da je pekel tudi v Ameriki, g. Chok jim pove, da si morajo sami ustvariti nebesa, če hočejo kaj takega. Videl sem. Čreva so se pretrgala, štirje zdravniki so bili, žakelj denarja tudi, ni bil pekel, strašno hudo je bilo, da bi se kamen razjokal. Naredite si nebesa!

Malo sram me je včasih bilo, ker sem skoroda prfrknjen nacionalce. Nekdo me je te dni štoknil pod nos, češ, postavlja katoliško vero za slovanstvo, kar pomeni, da mi je slovanstvo več ko vera. My... my... Kakšne skrbi! Zopet pa me je malo sram, ko vidim, da je list v Clevelandu v povzdigovanju slo-

ZAKAJ?.. ZAKAJ?..

1.

Večerni mrak lega na samotno vaško pokopališče. Tiho stoji mladi mož ob svežem grobu. Pri nogah ima svojo revno prtljago ali bolje povedano v ruti ima povezano celo svoje bogastvo. Lase ima razmršene. Vsa postava je videti zanemarjena. Divje gleda pred sebe.

Zamišljen je. Kaj neki premišluje? Pred njega stopa nekaj lep otroška sreča. Misli tudi na težke zablode svoje mladosti. Razmišlja vso trdobo in praznoto ječe. — Šepeta... ubogo materno srce. Prenehalo si biti. Dotrpelo si. Našlo si mir v hladni zemlji. —

Mladi mož se skloni na priprosti grobni spomenik, na katerem je napisano:

"Tukaj počiva Terezija B."

Mraz spreletava mladeniča po vsem oslabelem telesu. Nihče ga ne vidi. Bridke solze mu tečejo po blelih, ovenelih licah. Solze se, zašepeta na zemlji sveto ime: "Mati! — — —" Ko bi ga bila sedaj slišala ona, ki leži v gomili, njegova mati!

2.

Leopold Arthofer pripoveduje med svojimi doživljaji sledeče. Nekoč sem obiskal kaznjence v njegovi celici. Imel je več lesenih deščic okrog sebe in je stružil ali gladil jih je. Na eni taki deščici sem zapazil napisane besede: Usoda mož so matere. — Vprašam kaznjence kaj pomenijo te-le besede. Kaznjence po navadi v se zaprt noče pojasniti pomena besed in se samo izgovarja: A, ja, te besede. Veste, gospod kurat, v samotni ječi ima človek čas, da razmišlja o marsičem, dostavi počasi kaznjence. Jaz pravim, da dobra mati je blagoslov za otroka, slaba mati je prekletstvo za otroka. Leopold Arthofer piše dalje: Nisem hotel dalje popraševati kaznjence, ker on bi mi imel gotovo kaj trpkega povedati o svoji materi. Nisem hotel dati prilike kaznjencu, da bi izgovoril kritiko ali obsodbo o svoji lastni materi.

3.

Jetniški kurat A. L. pripoveduje svoj dogodek. Neki kaznjence mi je zaupal žalostno zgodbo svojega življenja. Moja mati je bila uslužbena v nekem cirkusu. Bila je znana telovadkinja. Silno je bila jezna, ko sem jaz prišel na svet. Mati se ni brigala za mene in me ni vzgojila. Ko sem nekoliko odrasel, me je mati pošiljala okrog, da sem kradel zanjo. Ako nisem nič ukradel, če sem prišel prazen domov, me je mati grdo okregala in še hudo napadla. V taki razburjenosti me je mati zmerjala s psokami govoreč: "Pogini, pes, saj te ne potrebujem." Gospod kurat, verjemite mi, ko bi jaz od svoje matere kedaj slišal kakšne lepe, dobre besede, gotovo ne bi bil danes v jetnišnici. Ko mi je tako popisoval svojo žalostno usodo, pritekale so mu solze iz oči...

Koliko je dandanes podobnih, duševno zanemarenih sirot, katerim matere niso dale potrebne vzgoje. In koliko je take dušne revščine, ki je hujša, kot pa je telesna beda. Da, da, mnoge matere zanemarljivo dolžnosti vzgajanja.

4.

Dolgočasna in žalostna je bila mladost Erika L., četudi jo je preživljal v velikem, burnem mestu. Erik je bil edini sinček, ni imel bratca in ne sestrice. Njegovi starši so bili bogati. Oče je bil znan veliki trgovec. Mati in oče sta večkrat ponavljala dečku Eriku: Dragi Erik, tako te imava rada, da v najinem srcu ni prostora za drugega fantka. Erik pa je v svoji priprostosti odgovarjal: Jaz bi

rad videl, da bi ata in mama imela veliko, veliko srce, kajti rad bi imel enega brata in eno sestrice. Erik je ostal v družini edini otrok. Starši so ga preveč ljubili in negovali. V Eriku otroški dobi je že ležala neka otožnost, neka senca.

Ne daleč od Erikovega domovanja je stala na samotni cerkvi. Zunaj v velikem mestu je bilo burno življenje, v cerkvi na samotni pa je vladala blažena tišina, ki je dobro vplivala na vse one, ki so obiskovali cerkvi, v njej nekoliko pomolili in se v tihi cerkvi odpočili od velikomestnega trušča in hrušča.

Nekoga dne se je bil tudi Erik podal v cerkvi. Usedel se je v staro, lično izrezljano klopi in je molil po svoje. Molil je pač tako, kot se je bil naučil v družini svojega prijatelja, sošolca. J. Erik se je v cerkvi dobro počutil. Zdelo se mu je, da ni več sam. Sklenil je sam pri sebi, da bo še večkrat obiskal tiho cerkvi.

"Ne vem kaj je z našim Erikom," je dejal nekoč Erikov oče svoji ženi. "Že večkrat sem opazil, kako je Erik pohitel v bližnjo cerkvi. Veš, draga žena, tega pa ne bom trpel," je dejal razjarjeni oče. "Naš edini sin mora biti moderno vzgojen in ne sme postati kakšen pobožnjak." Žena je pritrčila možu. Od tega dne sta si oče in mati prizadevala, da njihov sin ni postal pobožnjak.

Minulo je nekaj let. Mlad mož, okoli 34 let star, sedi sam v jetniški celici in je globoko zamišljen. Ta mladi jetnik je bil Erik L. Ko je pred leti za svojim očetom prevzel trgovino, je bil zelo premožen in priljubljen. Bogastvo je mladega moža zmešalo. Vrgel se je z vso vneto v vrtnice velikomestnega življenja. S polno časo je pil dobre zemeljskega življenja. Imel je veliko prijateljev in je bil razsipev v družbi tovarišev. Nekaj časa je šlo Eriku izbor. Naenkrat pa se je zgodil polom v veseljaškem življenju mladega Erika L. Oblast je Erika L. zaprla zaradi goljufije.

Kaznjence E. L. je bil izvrsten pevec. Po zahtevi jetniškega kurata je E. L. redno obiskoval verski pouk. Večkrat je kaznjence E. L. pripovedoval duhovnemu kuratu, da ni mislil goljufati, da so ga prijatelji izkoristili in zapeljali, ter naposled spravili v tako nesrečo in sramoto. "Veren nisem bil nikoli," je priznal kaznjence E. L. Dejal je tudi, da verni pobožnjaški ljudje imajo nežno, čutečo vest.

Na Erikovem domu je nad pisalno mizo slonela osivela žena, nekaj bogata in čislana mati Erika. S tresočo roko piše duhovniku v ječo pismo, ki ga moči s svojimi grenkimi, vročimi solzami. Vsebina pisma se glasi:

Gospod jetniški kurat! Prosim Vas lepo, da se zavzamete za mojega sina Erika L. Verjemite mi, da moj ljubi Erik gotovo ni zločinec. On je bil le preveč zaupljiv in predob njegovim tovarišem in obilnim prijateljem. Erik je postal žrtve lahkomišljene družbe. Prosim Vas, gospod, potolažite mojega potrtega sina in mu povejte, da ga mati prosi, naj bo srčen, naj bo junaški. Naj upa na boljše čase. Vse se prestane. Vse mine. Erik toži, kako strašno je samota v jetnišnici. Erik naj se spomni svoje nesrečne matere, ki strašno sameva doma. Gospod, izročite Eriku pri srčen pozdrav od njegove žalostne matere

H.

Podeželski učitelj je bil ravnno zaposlen s tem, da je z novo urezano brezovo šibo otepaval zadnji del hlače nekemu učencu. Nenadoma vstopi v šolsko sobo

KONEC SMRTNE HOJE

Trije Amerikanci, ki so pomagali pri zavzetju Manile, stojijo spčstljivo ob spomeniku Smrtne hoje iz Bataana do taborišča O'Donnell, severno od mesta, pred tremi leti. Velik bel križ naznanja, kje je pokopališče. Japenci so mučili do smrti mnogo Amerikancev in Filipincev.

nadzornik. Učitelj Bakel se pa ni dal motiti pri svojem važnem opravilu in je še dalje otepaval zadnji del dečka toliko časa, da se je učitelju utrudila roka. Sedaj šele je učitelj položil tulečega učenca na tla in zakričal nad njim: "Tako, sedaj pa pojdi, malomarnež ničvredni, k svoji materi in ji povej, da si jih zopet pošteno dobil!" in je istočasno paglavcu pokazal vrata.

Solski nadzornik se je zelo čudil nad takim drznim nastopom učitelja, ki se je v nadzornikovi navzočnosti pregrešil zoper ostro postavu, ki ne dovoljuje v šoli rabiti palice.

"Kaj bo pa mati učenca dejala, ko bo zvedela, kako hudo ste kaznovali njenega otroka", vpraša nadzornik učitelja? "Gotovo se bo mati prišla k nadzorniku pritožiti, da ste nepostavno tako zelo kaznovali učenca. Kaj naj rečem? Kaj naj ukrenem?" poprašaje vznemirjeni šolski nadzornik. "Kako naj vas branim?" "Gospod nadzornik, ako pride k vam učenca mati, pokažite ji vrata," je lakonično ali kratko odgovoril jezni učitelj.

Nadzornik še dalje poprašaje učitelja, kaj naj stori, če pride k nadzorniku tožiti oče kaznovanega učenca? Učitelj odločno odgovori: "Gospod nadzornik, bodite brez skrbi, da oče kaznovanega poglavca ne bo

k vam tožiti." Nadzornik rezko nadaljuje: "Gospod učitelj, kako morate s tako gotovostjo to trditi?" Učitelj se zravna pred nadzornikom in pravi: "Gospod nadzornik, odkrito povem zadnjaj. Jaz se oče tega paglavca."

Učitelj kot oče se je natančno ravnal po sv. pismu. Tam berem: "Komur se šibe škoda zdi, sovraži svojega sina; kdor ga pa ljubi, ga vedno kaznuje." (Pregov. 13. 24.)

Starši, kako pa vi vzgajate svoje sinove in hčere?

P. B. Winkler.

ŽENSKÉ NOGAVICE IZ JEKLA

Nogavice iz nilona, ki bi jih vse ženske tako rade nosile, pa jih ne morejo več dobiti, bodo po vojni tekmovali z nogavicami iz jekla, takega jekla, ki nikoli ne zarjavi (stainless steel). Tako naznanja Walter Tower, predsednik pri The American Iron and Steel Institute. Omenil je, da nekatere družbe že sedaj izdelujejo tako fino jekleno žico, da se da primerjati s svileno nitjo ali pa z nilonovo nitjo. "Slišali ste že o oblekah narejenih iz mleka, o kravatih narejenih iz steklenih niti, zakaj ne bi torej mogli imeti nogavic narejenih iz jeklenih niti?" vprašuje Mr. Tower.

Naj že delajo nogavice iz jekla ali pa iz pajčevine, samo da

"THEY SAY THINGS ARE GETTING REALLY TOUGH BACK HOME. A GUY HAS TO SHARE HIS CAR IN ORDER TO GET GASOLINE FOR DRIVING TO WORK."

bi jih tako napravili, da se ne bi takoj raztrgale. Ampak tega nikar ne pričakujmo. Biznes je biznes.

ZADOSTI JIH JE DOBIL

Neki Pvt. Wayne Warford iz New Prague, Minn., je bil ranjen na Leyte in poslan v bolnišnico Walla Walla, Wash. Ko je prišel tja, je mislil, da morda tam čaka kakšno pismo-zanj. Ta vojak gotovo ni bil razočaran. Nič manj kot 256 pismem je čakalo nanj. Precej časa je minilo, preden je vsa odprla in prečital. Nobeno opravilo ni bolj sladko za vojake, pravijo.

Alka-Seltzer
HAVE you tried Alka-Seltzer for Gas, Stomach, Sour Stomach, "Morning After" and Cold? If not, why not? Pleasant, prompt in action, effective. Tummy cramps and Sluggishness.

DR. MILES' NERVINE
FOR relief from Functional Nervous Disturbances such as Sleeplessness, Crankiness, Excitability, Nervous Headache and Nervous Indigestion. Tablets 50c and 75c. Liquid 50c and 75c. Read directions and use only as directed.

ANTI-PAIN PILLS
A SINGLE Dr. Miles' Anti-Pain Pill often relieves Headache, Muscular Pains or Functional Monthly Pains—25 for 50c, 125 for \$1.00. Get them at your drug store. Read directions and use only as directed.

ALKA-SELTZER
BRIGHTENS
MY DAY

Sometimes the week's ironing tires me and makes me sore and stiff. Then it's ALKA-SELTZER to the rescue—a tablet or two and a little rest makes me feel more like finishing the job.

And when I eat "not wisely but too well" ALKA-SELTZER relieves the Acid Indigestion that so often follows.

Yes, Alka-Seltzer brightens my day. It brings relief from so many of my discomforts, that I always keep it handy.

Why don't you get a package of ALKA-SELTZER at your drug store today?

Large Package 69¢, Small 35¢.

Naznanilo in priporočilo

Vsem našim dragim naročnikom in prijateljem v San Francisco, California, naznanjamo, da je sprejel zastopništvo za list "Amerikanski Slovenec" in "Novi Svet" Mr. John Bartol, ki je s tem pooblaščen polnomočni zastopnik imenovanih dveh listov in za vse druge zadeve v zvezi z našim podjetjem. Vsem rojakom ga prav toplo priporočamo, da mu gredo na roko in mu pomagajo v svoji nasebljini in okoliščini naše liste.

Uprava "Am. Slov." in "Novega Sveta".

DR. H. M. LANCASTER
Dentist
2159 West Cermak Road
Telefon Canal 3817
(ogel. Leavitt St.)
CHICAGO, ILL.

POSUŠAJTE

jugoslovanski radio program, ki se oddaja vsako nedeljo od 9. do 10. ure zjutraj preko radio postaje WGES v Chicagi.

Nedeljski pomenki

J. M. Trunk

TEDENSKI KOLEDAR

4. Nedelja — 3. postna.
5. Ponedeljek — Fridoln
6. Torek — Perpetua in Felicitia
7. Sreda — Tomaž Akvnski
8. Četrtek — Janez od Boga
9. Petek — Franciška R., vdova
10. Sobota — 40 mučencev

TRETJA NEDELJA V POSTU

"Bogu v prijeten dar" (Efež. 5, 2).

Ni krščansko, ako kdo išče le hvalo. Dobro krščansko pa je, če kdo išče podlago, razlog za hvalo, kar je krščanska čednost. Iskati je treba čednost, hvala pride sama od sebe po čednosti. Kristus je pogostoma odkrito povedal, da mu ni za lastno hvalo, le za čast očetovo in nebeški oče ga je javno počastil. Slišali smo zadnjo nedeljo: "In bil je pred njimi izpremenjen..." in glej glas iz nebes: Ta je moj ljubljeni sin, nad katerim imam dopadenje, njega poslušajte" (Mat. 17, 2-5). Išče mo hvalo, ne bo hvale, delamo dobro in čednostna dela in hvala sledi.

Post obsega zdaj 40, prej je obsegal 70 dni. Post nikakor ni vse, kar cerkev namerava. Post pomeni pokoro. Še bolj potrebna so pa dobra dela. Pokora bo potrebna, ako smo zašli na stranpota, in porabiti moramo čas posta, saj poravnati moramo na vsak način, zdaj lažje, pozneje težje. Vrniti se moramo, priti nazaj. Blagor nam pa,

ako smo služili Bogu brez hib, brez greha. V tem slučaju nam ni treba vrnitve, ker hiše očetove nismo zapustili, ampak tudi tako moramo porabiti post, da se utrdimo tem bolj v službi in si pridobimo čim več dobrih del, ker za taka dela ni mere. "Bodite popolni, kakor je vaš oče nebeški popoln." Čednostno življenje je po besedah Sv. Pavla neprestano darovanje, žrtev, ki je Bogu kakor prijeten dar. Kristusovo življenje je bilo tak Bogu prijeten dar, in čednostno življenje je po besedah Sv. Pavla, otrok je kakor vonj rože, lilije, ki vsakemu ugaja.

Pogostoma slišimo, ako kdo opomni na postni čas: ničesar nimam! Podvomim, pa ti pritrdim, da ti ni treba pokore, ako res tako pošteno živiš. Kako pa glede dobrih in čednostnih del? Kaj, ko bi obveljala prav tvoja: ničesar nimam? In če imaš vsaj nekaj, kje je mera, ko je mera popolnost očeta nebeškega. Nič čas posta, saj poravnati moramo na vsak način, zdaj lažje, pozneje težje. Vrniti se moramo, priti nazaj. Blagor nam pa, oko.

BUY U. S. DEFENSE BONDS!

Obenem ste vabljeni, da vpišete sebe in svoje družine k prvemu in najstarejšemu slovenskemu podpornemu društvu v Chicagi

DRUŠTVO SV. ŠTEFANA.

štev. 1, K. S. K. J.

Chicago, Illinois

Zbora vsako prvo soboto v mesecu ob 7:30 zvečer v cerkveni dvorani sv. Štefana. Naše društvo vam nudi vse različne moderne zavarovalnine — podporo v bolezni, preskrbo dostojnega pogreba, in goji zdrav koristen šport za mladino. Glede pristopa v društvo se obrnite na odbor:

FRANK BANICH, predsednik

JOHN PRAH, tajnik, 1806 W. 23rd Street

ANTON KREMESEC, blagajnik

DR. FRANK T. GRILL

ZDRAVNIK in KIRURG

Stanuje in ordinira na:

1858 W. Cermak Rd., -- Chicago, Illinois

od 2 do 4 popoldne in od 7 do 9 zvečer. — Ob sredah in ob nedeljah po dogovoru.

Telefon v uradu in v stanovanju CANAL 4955

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD V CHICAGI

LOUIS J. ZEFRAK

1941 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois
Phone Canal 4611

NA RAZPOLOGO NOČ IN DAN.

Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in šentovanje. — Metvaška kapela na razpologo brezplačno. — CENE ZMERNE.

INFORMACIJE O DOHODNINSKEM DAVKU

Washington. — Joseph D. Nunan Jr., Commissioner of Internal Revenue, je podal naslednjo izjavo v odgovor na številna vprašanja glede novih določb zakona o dohodninskem davku posameznikov, tičočih se odbitkov za poročene moške in žene, ter dohodninski davek nedoraslih:

Odbitki za poročene moške in žene

Novi zakon določa, da mora ta mož in žena, ki vpošljeta svoje 'returns' separatno, vzeti vsak svoje lastne odbitke na svojih tiskovinah. Oba odbitka je mogoče zahtevati na eni sami polji te takrat, če a) oddasta svoj return skupaj, na eni sami tiskovini, in b), ako eden od njih nima takih dohodkov, da bi bili davkom podvrženi in je kljub temu neodvisen od kateregakoli drugega davkoplačevalca. Ako gre za člane naših oboroženih sil, je treba pomisliti na to, da davčni zakoni pri plačah za aktivno vojaško službo ne vpoštevajo prvih \$1.500, izplačanih v enem letu vojakom v službi. Posledica tega je, da večina naših vojakov nima dohodkov, ki bi spadali pod davčno obvezo, tako da torej morejo njih žene zahtevati zase njih odbitke.

Dohodki nedoraslih

Novi zakon zahteva, da je treba smatrati zaslužek otrok kot njihovo lastnino, ne pa kot lastnino njihovih staršev, v kolikor gre za dohodninski davek. Posledica tega je, da morajo nedorasli, ki so zaslužili \$500 ali več, izpolniti in odposlati svoje 'Income Tax Returns' ravno tako kot vsi odrasli. Seveda, staršem radi tega ni treba več prijaviti v svojih lastnih dohodkih zaslužka svojih otrok.

Dohodki izpod \$500

Osebe, ki lani niso dosegle zaslužka \$500, niso dolžne poslati svoj 'Income Tax Return', toda v mnogih slučajih bo dobro zanje, ako jih bodo vseeno vposlale. V slučaju samca, ki je zaslužil manj kot \$500, od katerih pa mu je bilo odtrgano nekaj za davek, bo prinesel 'Income Tax Return' povratek vsega odtrganega zneska. V slučaju poročenca, ki je zaslužil manj kot \$500, in ne glede na to, ali je bilo nekaj odtrgano za davke ali ne, pa je nasvetovati, da vpošljeta oba skupen ali kombiniran return (s soprogom ali soprogo), tako da bosta mogla biti deležna vseh ugodnosti svojih odbitkov.

RAZNOTEROSTI

UJETNIKI SO JEDLI KAČE

Neka japonska ladja, ki je peljala 750 Amerikancev v Azijo, je bila zadeta od torpeda blizu Mindanao 7. sept. 1944. Med tistimi, ki so se rešili in ušli je bil T/3 Donald I. McPherson iz Lincoln, Neb. Zdalj potuje po Ameriki z nekaterimi drugimi bivšimi ujetniki v japonskih in nemških taboriščih, nastopa pri raznih zborovanjih, obiskuje svojce drugih ujetnikov in podobno.

"Kljub vsemu," pravi McPherson, "je ujetništvo zanimiva izkušnja. Naučili smo se, da so stvari, ki smo jih imeli prej za potrebne, v resnici le razkošje. Nikoli nam ni življenje presedalo, ker smo živeli največ v domišljiji. Delali smo načrte za svojo kasnejšo bodočnost, kam bomo šli, kake veselice in banke bomo priredili, kakšno obleko si bomo omislili. Nekateri fantje so si celo izrisali načrte za svoje bodoče domove: preproste hiše, nič domišljavega; tudi so vse zaznamovali, kako si bodo uredili dvorišča in vrtove pred hišo in za hišo, kje zasadili drevesa in grmičevje; še na pohištvo so mislili, ravno kaj si bodo preskrbeli in v kateri kot bodo kaj postavili."

Ameriški ujetniki so se tudi navadili jesti meso velikanskih kač pitonov, ki imajo podoben okus kakor perutnina. Japonci

so jim dajali po 15 unč riža na dan, kar našim drugače ne bi zadostovalo. Tudi so Japonci skušali streti njihovo moralo in zaupanje v njihovo deželo ter so jim pripovedovali o splošnih štrajkih v Ameriki in podobno, pa fantje jim niso verjeli.

POLNA HIŠA LJUDI

Kaj bi rekli, ko bi imeli hišo s 14 sobami, pa bi na viharno zimsko noč prišlo k vam nepričakovano in ostalo pri vas čez noč 140 ljudi? Prav to se je pripetilo farmarski družini James W. Ehrmentraut v Churchville, N. Y. Najbližnji zledeneli cesti je snežni vihar nanosil snega 12 čevljev visoko. Mororist za motoristom ni mogel nikamor naprej in je moral iskati pomoči v omenjeni farmarski hiši. Nič manj kot 140 jih je prišlo tisto noč, vse od 17. do 75. leta, in nekateri iz drugih držav, kakor Ohio, Georgia, Washington, D. C.

Šestindvajset letna farmarjeva žena je zahvalila Boga, da je bil med tistimi avtomobilisti tudi neki grocerijski truck. Gostje so pospravili tisto noč 400 konserv juhe, zaboj kave in deset funtov slanice, za zajtrk pa je izginil zaboj "cornflakes". Zjutraj je šel farmar po svoj traktor in je pomagal potegniti iz sneženega zameta avtomobil za avtomobilom. Gostje so drug

za drugim odšli. Mrs. Ehrmentraut pa je vzdihnila: "Kaj se človeku ne pripeti! Ne bi pa hotela imeti vsega tega vsako noč!"

NE NAVADNA DEJSTVA

Kitajci so izumili ali iznašli svilo, porcelan, čaj, tisk in smodnik.

Mrs. Edwin Schary v San Francisco je naučila svojo papigo jesti sladoled z žlico.

Ko je začel bruhati ognjenik Krakatua leta 1883, je prah iz njega po celem svetu cela tri leta po bruhanju dajal posebno barvo sončnemu zahodu.

Škotski fizik James Maxwell je posnel prvo fotografiko sliko v barvah že leta 1861.

V kolonjskih časih so v Ameriki pri pogrebi razdeljevali med ljudi črne rokavice v znak žalovanja. Pri pogrebi posebnost imenitnih ljudi so razdelili med ljudi celo do 1.000 parov črnih rokavic.

KATOLIŠKI MISIJONI V AMERIKI

Misijsko delo med ameriški Indijanci, v katerem se je posebno odlikoval naš rojak in svetniški škof Friderik Baraga, se nadaljuje tudi v sedanjem času in kljub raznim neugodnostim zaradi vojnih razmer kaže prav lepe uspehe. Prav tako lepo pa napreduje katoliško misijsko delo tudi med ameriški Črnici. Komisija za katoliške misije med Črnici in Indijanci je pravkar izdala zelo razveseljivo poročilo za leto 1944. V tej komisiji so kardinal Dougherty, nadškof v Philadelphiji, potem nadškof Michael J. Curley za Baltimore in Washington, nadalje nadškof Francis J. Spellman iz New Yorka, itd. Cenijo, da je zdaj 330.000 katoliških Črncev v tej deželi, to je 17.000 več kakor

pred letom dni. Katoliških Indijancev je blizu 100.000, to je kakih 6.000 več kakor prejšnje leto. V 261 katoliških šol hodi 56.185 črnih otrok, odraslih Črncev pa je bilo v teku leta spreobrnjenih h katoliški veri 5.249. V dvajsetih letih je misijsko delo med Črnimi tako napredovalo, da med tem ko je bil prej med vsakimi 60 osebam en katoličan, pride zdaj eden na vsake 40. To je lep napredek, pa je tudi ogromno polje tukaj, ki še čaka dela. Je še vedno kakih 12.500.000 Črnih v Zed. državah, ki še niso katoličani. Vojne razmere zelo ovirajo misijone, ker ni mogoče graditi zdaj ne novih šol ne novih cerkva. Tudi se Črni zelo selijo iz juga na sever in zapad. V njihovem prvotnem kraju jih je bilo veliko ravno pripravljenih za sprejem katoličanstva, pa odidejo kdo ve kam. Kljub vsem tem in podobnim oviralnim okoliščinam pa misijoni med njimi prav zadovoljivo napredujejo.

KAM POŠILJAJO PERILO

Pri zračnem prevoznem poletstvu v Miami, Fla., imajo le-

Give to Bishops' War Emergency and Relief... COLLECTION

V blag spomin

PRVE OBLETNICE SMRTI

našega ljubega soproga in dragega očeta

MICHAEL DERMES

ki je preminul dne 28. februarja 1944.

Dragi in nepozabljeni nam blagi pokojnik: Eno dolgo leto je že minulo, odkar si nas za vedno zapustil. Toda ljubezen in spomin na Tebe ne bosta prej prenehala, dokler se ne združimo tam, kjer ni več ločitve.

V grobu hladnem mirno spavaj, rešen truda in skrbi, ljubi moj in dragi oče, večna luč naj sveti Ti.

Žalujejo ostali:

DOROTHY DERMES, soproga; MARY DERMES, mati; ANTON, NICHOLAS, LOUIS, sinovi; MARY, ANNA, hčeri, in njih družina.

Steelton, Pa., dne 2. marca 1945.

Tudi lepa zahvala vsem, kateri ste nam bili v pomoč v tem žalostnem času. Eno leto je minulo, ali niste še pozabljeni in tudi ne boste, dokler bomo jaz in moji otroci živi. Še ena lepa hvala vsem skupaj! Hvala našemu Fatru M. Menko, ter Fatru Sircel, ki so molili pri umirajočem. Hvala tudi vsem, ki ste darovali za sv. mašo, katerih je bilo 130, nadalje vsem, kateri ste darovali cvetlice, in vsem, ki ste prišli pokropiti in moliti za njegovo dušo. Hvala Slovenski ženski Zvezi, ki je poslala lepe cvetlice ter za sv. mašo. Hvala društvu Sv. Alojzija, ki je pripravilo tako lep pogreb, ter se udeležilo v velikem številu. Nadalje vsem, kateri ste poslali iz drugih naselbin za sv. mašo in cvetlice ter "Sympathy Cards". Lepa hvala vsem skupaj, ker ste nam bili v pomoč in tolažbo. Spominjamo se Vas z molitvijo.

DRUŽINA DERMES.

talci svoja pota glede pranja svojega perila; tako jih pranje stane veliko manj kakor druge ljudi. Čez noč dobijo namreč pralno postrežbo v Nataliji v Južni Afriki, v Braziliji, ali pa v Georgetown, British Guiana.

Pa jim tudi ni treba čakati do ponedeljka zjutraj, ker letala vsak dan prenašajo med drugimi tudi žaklje s perilom. Accra na Zlati obali obali v Afriki je najidealnejši kraj za pošiljanje perila, tako z ozirom na letalce kakor z ozirom na domačine. Domačini imajo po toliko žen, kolikor jih vsak lahko vzdržuje. In več žen ko imajo, da perejo za ameriške letalce, toliko več novih lahko vzdržujejo. Čisto enostavno, ali ne?

VELIKA

'VICTORY' KAMPANJA

"Amerikanskega Slovenca"

traja od 1. februarja do 15. aprila 1945

POSEBNA NAGRAĐA ZA VSE STARE IN NOVE NAROČNIKE JE VELIKI PRAKTIČNI

"GLOBALNI ZEMLJEVID"

dobi ga vsakdo, ki bo tekom te kampanje plačal celoletno naročnino. Polletne naročnine ne pridejo v upoštevek.

POSEBNE NAGRAĐE ZA NOVE NAROČNIKE

Za one, ki bodo listu "Amer. Slovenec" pridobili tekom te kampanje nove naročnike, pa so razpisane posebne nagrade.

NAGRAĐE SO SLOVENSKE GRAMOFONSKE PLOŠČE:

ZA ENO CELOLETNO ALI DVE POLLETNI NOVI NAROČNINI DOBI VSAKDO, ki jih pridobi sledeče tri slovenske 10 palčne gramofonske plošče:

Štev. 23025 "PO JEZERU BLIZ TRIGLAVA"

"OH, OH URA ŽE BIJE"

Štev. 23028 "VSI SO PRIHAJALI"

"MLINAR"

Štev. 23027 "MENE PA GLAVA BOLI"

"PA KAJ TO MORA BITI"

ZA DVE NOVI CELOLETNI ALI PA ŠTIRI POLLETNE NOVE NAROČNINE, pa dobi vsakdo ki jih dobi, DVE dvanaest palčni plošči in ENO deset palčno ploščo, kakor spodaj navedeno:

Štev. 73001 "ZLATA POROKA", 1. in 2. del. (12 palcev)

Štev. 73002 "KADAR IMAJO VSI JOŽETI GOD" (12 palcev)

"BOTRINJA"

Štev. 23026 "POBIČ SEM STAR ŠE LE 18 LET" (10 palcev)

"JURIJ BENKO, VZEMI LENKO"

Poleg teh treh plošč za dve novi celoletni naročnini ali štiri nove polletne, dobi vsakdo še lepo povestno knjigo "ENA BOŽJIH CVETK".

Vse te tu določene nagrade pa veljajo samo dokler zaloga traja teh določenih predmetov. V slučaju, da med kampanjo en ali drugi teh določenih predmetov poide, si Uprava pridržuje pravico ukiniti te nagrade, ali pa jih nadomestiti s kakim drugim predmetom iste vrednosti, ki bo na razpolago.

Zato kdor želi te nagrade naj pohiti z agitacijo, dokler so predmeti na roki.

GENERALNE VOLITVE MARŠALA ALI KRALJICE

Da bo pa ta velika "VICTORY" KAMPANJA imela tudi kaj življenja v sebi, komu v tem času izvoliti tudi novega MARŠALA ali KRALJICO vseh naročnikov "AM. SLOVENCA". Tekom teh volitev bo imel vsak naročnik "Am. Slovenca" star ali nov pravico voliti. Glasove bo štel po sledečem določilu:

VSAK DOLAR, ki bo v tem času plačan za stare obnovitvene naročnine, bo štel 100 glasov.

VSAK DOLAR, ki bo v tem času plačan za nove naročnine, pa bo štel 5.000 glasov.

Kandidata more prijaviti vsak. Tudi lahko se vsak sam prijavlji. Pogoj je, da s prijavo mora poslati eno novo naročnino, zase, ali za drugega in z naročnino tudi seveda plačilo za naročnino. Brez nove naročnine ne more nihče prijaviti, ne postati kandidat. Po prejemu prijave in z isto vsaj ene nove naročnine, ki mora biti plačana, Uprava lista objavi ime kandidata in število glasov, ki jih s tem dobi, po zgoraj določenem redu.

Novim naročnikom se smatra vsakdo, ki ni bil naročen na "Am. Slovenec" vsaj šest mesecev pred prejemom njegove naročnine.

Tisti KANDIDAT (TINJA), ki bo dobi(a) tekom te kampanje od 1. februarja pa do 15. aprila 1945 najvišje število glasov, bo izvoljen če moški

za častnega MARŠALA, če pa ženska pa za častno KRALJICO vseh naročnikov "Am. Slovenca". Zraven tega bo dobi(a) častno diplomu v pozlačenem okvirju, kot glavno nagrado te kampanje.

Tisti, ki bo dobi drugo najvišje število glasov tekom te kampanje, bo izvoljen za častnega PODMARŠALA, če ženska pa za častno PODKRALJICO vseh naročnikov "Am. Slovenca".

Tisti, ki bo dobi tretje najvišje število glasov tekom te kampanje, bo pa izvoljen za drugega častnega PODMARŠALA, če ženska, pa za drugo častno PODKRALJICO vseh naročnikov "Am. Slovenca". Zraven dobila drugi in tretji glavni zmagovalci lepo častno spominsko diplomu kot kampanjsko nagrado.

Za slučaj, da v tej tekmi dobita dva enako število glasov, sta oba upravičena do častnega določenega titela in enake nagrade.

V kakem morebitnem sporu ali pomoti si Uprava pridržuje pravico razsodbe.

Z vsako naročnino, predno je mogoče isto upoštevati, mora Uprava sprejeti plačilo za isto, drugače ne pride v upoštevek.

Imena kandidatov bodo objavljena v "Am. Slovencu".

Vse pošiljajte in naročnine naslovite na:

AMERIKANSKI SLOVENEK

1849 West Cermak Road,

Chicago 8, Illinois

NA NOGE VSI, NA DELO ZA NOVIMI NAROČNIKI!

Novi! Bliščeči UMETNI ZOBJE \$12.50 ali denar nazaj! ZADOVOLJNOST ali denar nazaj!

Največji svetovni izdelovalci umetnih čeljusti

60- QUICK Repairs DNI JAMČENI

KREDITIRAMO če potrebno. Zglasite se

Pridite k nam najprvo! OPOZORILO: Zahtevajte pristen "Fit-Rite" indele, ki se izdeluje samo pri nas.

AAA DENTAL LABORATORIES, Inc. 1555 MILWAUKEE AVENUE 300,000 Satisfied Customers Can't Be Wrong

7 Convenient Locations 4311 Irving St. St. Paul, Minn. 4721 N. Broadway 404 E. 47th Street 6447 S. Halsted St. 312 S. State Street

Dušica - Rožamarija

— Agnes Günther —

Harro potegne iz žepa ustno harmoniko, na katero zagode prav preprosto pesemco: "Kdo te je ustvaril, ti krasni gozd?" — Od studenca pa odmevajo ljubki glasovi. Nekateri sicer izostanejo, drugi pa se pojavljajo, kot bi jih sprožile vile z nežnimi prsti iz srebrnih strun.

"Oh, ta čudoviti studenec! — In tam gor stanuje Kaliban?" —

Gospa Hardenstein sedi na stolu, katerega ji je bil prinesel Harro iz sobe. S popolnoma drugimi očmi nego dušica si ta ogleduje visoki zid, mračni grajski stolp in Harrova okna, ki mole iz razvalin.

Po končanem ogledu na dvorišču se podajo vsi v sobo. Dušica se izmota iz svoje- ga plašča in potopi svoj plemeniti nasek v šopek zvončkov.

"Kako imenitno diši pri tebi, Harro!"

"Tako? — Mislim po terpentinu in krpah," odgovori Harro.

"O ne! Po temle," odgovori dušica ter pokaže na sveže jelkine veje, ki tiče v visokih vrčih. Nekatere še nosijo storže. —

"Ah, tale okras! Obnavljam si ga vsak teden. Nekaj mora vendar nuditi človeku lastni gozd! Gospa Hardenstein, vi se poslužite amerikanca. Zate, dušica, pa je Mart iztesal stolček, ki je primeren tvoji velikosti in rdeče pobarvan je tudi."

Dušica ga nemudoma poizkusi, nato vstane ter nadaljuje svoja raziskovanja. — Je li verjetno, da se je otrok v nekaj tednih tako izpremenil? Kaj bo šele, ko pride pomlad? —

Dušica vzame zvonček ter okraši z njim Harrov jopič. Potem pa s snujeta načrte, katere je izvalil v zvončkov. Kako bo dušica prebivala na lipovem deblu, kadar bo lipa zelenela. Pri stolpu bo doživela presenečenje. Med kamnitimi ploščami bo visela vrstica z zanko, katera bo pritrjena na kol, ki bo skrit v bršljanu. — Dušica že lahko jutri poizkusi. Vedno sicer ne bo uspelo. Včasih bo zaman vlekla, vendar pa se bo tu pa tam posrečil prav izdaten ribji lov. Počenši s prvim aprilom, mora dušica dnevno pogledati. Ko bo najmanj pričakovala, bo visela ob vrhovi vejice eveltoče trnule. Tedaj se bo obhajal praznik pomladi. Tudi če bi snežilo. In kako se slavi ta praznik? ...

Vtaknemo vejico v vodo ter zapremo oči. Nato nas objame opojni vonj, kjer je vse belo nad rjavim kamenjem. —

Drugi pomladni praznik pa slavimo zunaj. Znamenje bo svetlozelena bukova vejica in šopek trobentic. ...

Tedaj se podamo po jahalni poti na rimski travnik. Tu se nam odpre zelena gozdna pot. Jelke drže svoje veje nad njo in med njimi stoje v svoji svečani obleki svetlozelene bukve. Solnce meče na pot svoje žarke v svetlih kolobarjih in metuljček lastovničar plava vzdolž nje nalik blaženi duši nad nebeško stezico. —

Potem pride praznik šmarnic! Tu hodi- mo med svetlimi hrasti in natrgavamo velike šopke šmarnic ter jih nesemo domov.

In poletni praznik! Polja se kopljejo v zlato! Hoditi moramo po poti, na kateri nas zlato klasje popolnoma zakriva. Ta pot je vsako leto drugod. Dokler te poti ne najdemo, tudi ni poletnega praznika. Rdeči mak, modra plavica in škrlatni kokalj, ki se ne družijo z drugimi cveticami in hoče- jo zmeraj biti zase, cveto tam. ... Dušica nosi ob tem prazniku venec iz plavic. Po- tem se moramo podati na skrit prostorček, odkoder se vidi le modrosinje nebo in zlato klasje. Ob prastarem kamnu, v katerega so vdolbli Brauneckerji jelenje rogovje, stoji v travi kositren vrč, ki se blešči kot medlo stebro. Napolnjen je z moštom. V jerbaščku so majhne sladke kosmulje, kmečki kruh in v svežezeleno zeljno listje zavito hladno, presno surovo maslo. To bo gostija! — Srebrni kozarček prineseš s seboj, dušica! Kadar bomo izsledili pot in

zlato klasje, boš našla ob vrhovi venec iz plavic.

In zopet svečan dan! Dan lilij! — Več ne izdam. To bo presenečenje! Kaj bo viselo ob vrhovi, tega ne povem. —

Nato še pride jesensko slavo! Morda bomo pekli krompir v ognju, iz katerega se tako lepo vije dim, da se ga ne moremo nagledati. In dušica si bo pri tem očrnila prste in nasek! ...

In naposled še praznik slovesa! K temu je treba visokih čevljev, dežnega plašča in zelene žametne čepice. V znamenje bo platnena vrečica, napolnjena z lešniki. Po- damo se v belo meglo. Vidimo pred seboj vedno le del sveta. Ko pridemo na strnišče, po katerem švigajo miške z mokrim ko- žuškom, krenemo po klancu, po katerem se ovija robidovje. Tu vise še zadnje ja- gode. — Svet je pred nami zakrit, kot bi nas ločila od njega bela koprena. ... Nato korakamo po travniku, ki se blešči nalik zelenemu smaragdu skozi kopreno. Tu sto- je v gručinah blede jesenski otročki, goli in nagi, modri kot ametist z zlatim srcem.

Izenada se malce pretrga koprena in prikaže se gozdna stena. Pred njo stražita dve mogočni jelki. — Vedno imenitnejše je slavo! Skozi meglo se sveti nekaj zlatega — bukov gozd! Med steblovjem se vlačijo megle kot medlozlate koprene. Vsa dreve- sa so kakor začarana. Eno je rumeno, ki je bilo poprej temnozeleno, drugo pa rde- če. Hipoma odplavajo koprene. Solčni za- rek pade na pot ter je okraši z biseri in de- manti. Breza se je izpremenila v čisto zla- to, javor je rdeč ko kri. In med temnim jel- kinim vejevjem se prikaže sinje nebo. Pot je postlana z zlatim listjem, po katerem se stopa skorajda neslišno. Vsa prestraše- na zre vate srna, ker te ni čula priti. In naprej stopamo skozi plamteči škrlat in skozi rumeno zlato. Smaragdnozeleni travniki bleste skozi jelovje, dokler ne pri- demo do sivega visokega zidu. Čez zid niha lipa s svojo zlato krono v solnčnem svitu. Medtem se je popolnoma zjasnilo nebo ter je modro in svetlo kot mehka svila.

Skozi visoka vrata vstopimo v gozdar- jevo bišo, ki je okrašena z jelenjim rogov- jem. Kamnitne stopnice se vijejo skozi temne bršljanove stene gor na grajsko dvorišče. Dospeli smo v grad molka. ... Ta je last dušice. Ona sme vstopiti v vsako so- bo, piti iz vsake skodelice, odpreti vse s srebrom obložene omare in lahko tudi spa- va v postelji, ob kateri se maja knežja krona. Na krasnih svilenih preprogah postelje se bleste vse mogoče in nemogoče cvetlice. V tej postelji more spavati le, ako ni plašljiva, kajti taka knežja postelja je vedno malo tajinstvena. — Tu se naha- ja tudi prastaro zrcalo v zelenkastem, bro- nastem okviru. V tem si lahko dušica ogle- duje svoj nasek, pravijo, da je dobro proti nečimernosti! — Iz pomola, ki ima dvoje oken, eno proti tonečemu, drugo proti vzhajajočemu soncu, je edinstven razgled po zlatoškrlatnih vinogradih. Pomol je ves obraščen z bršljanom. Ena bršljanova ve- jica se je celo vtihotapila v sobo. To bo imenitno slavo slovesa! ...

"Ah, Harro, ti vendar ne razpravljaš o tem svetu, ti govoriš o nebesih!"

"Norčica, kaj vem jaz o nebesih? Vsa le- pota je na zemlji doma. Treba jo je znati najti!"

Dušica, ki je kot začarana sedela na svojem stolčku s skodelico mleka v roki, se je zdaj popolnoma zdramila. Vsa potrta strese svoje zlate kodre.

"Kadar se žito zavija v zlato, se moram jaz učiti. In kadar je mošt v srebrnem vr- ču, ga ne smem piti, ker je to prostaško. To store le kmetje. Spotoma jesti je le pri pikniku dovoljeno. Pa še tu se spro ljudje, ker jih pikajo komarji in ker je kuhar po- zabil na omako."

(Dalje prihodnjič)

Hotpoint!

ELECTRICAL APPLIANCES
MADE FOR 40 YEARS
NOT WAR BORN BABIES

???

S. P. D. SV. MOHORJA

Ustanovljena 31. decem-
bra 1921.

Inkorporirana 12. okto-
bra 1923.

CHICAGO, ILL.

Odbor za leto 1944:

Predsednik: John Minkar, 1925 W. 22nd Place
Podpredsednik: Frank Puklavec, 1930 W. 21st Place.
Tajnik: Jos. J. Kobal, 2113 W. 23rd Street.
Blagajnik: Jos. Oblak, Jr., 1840 W. 22nd Place.
Zapisnikar: Anna Zokal, 2050 W. Coulter Street.
Duhovni vodja: Rev. Edward Gabrenja, OFM., 1852 W. 22nd Place
Nadzorniki: John Densa, 2730 Arthington Ave. — Karolina Pichman, 2326 So. Wolcott Ave. — Frank Dolenc, 1940 W. 21st Place.
Porotni odbor: Math Hajdinjak, 2017 W. 21st Place — Leo Mladic, 1919 W. 22nd Place — Pauline Ozbolt, 2029 W. Cermak Rd. — Anna Zorko, 1654 W. 21st Place.
Družbena zdravnik: Dr. Jos. E. Ursich, 1901 W. Cermak Road in Dr. F. T. Grill, 1858 W. Cermak Road.
Vratar: Frank Roblek, 1833 W. 22nd Place.
Uradno Glasilo: "Amerikanski Slovenec".

Seje se vršijo vsako prvo nedeljo v mesecu v cerkveni dvorani sv. Štefana, na 22nd Place in Wolcott Ave.

Družba sprejema v svojo sredo moške in ženske od 6. do 45. leta starosti. Pristop v Družbo je prost. Pri Družbi se lahko zavaru- jete proti boleznim in smrti za samo en dolar mesečine. To je izvan- redna ugodnost za vsakega katoliškega Slovence v Chicagu. Rojaki, pristopajte v to domačo Družbo.

Za vsa pojasnila glede Družbe in njenega poslovanja se obrnite na Družbenega tajnika ali pa predsednika.

Cenjeni član:

Dolžnost vsakega katoličana je, da opravi svojo velikonoč- no dolžnost vsako leto. Letos bomo opravili našo dolžnost po sledečem redu: ZENSKE v nedeljo dne 4. marca in MOSKI v nedeljo 11. marca v cerkvi Sv. Štefana pri pol osmi sveti maši.

Z sobratiskim pozdravom,

JOS. J. KOBAL, tajnik.

IMMEDIATE OPENINGS FOR GENERAL FACTORY WORKERS

EXPERIENCE NOT NECESSARY

100% ESSENTIAL RADAR INDUSTRY
GOOD WAGES — AUTOMATIC INCREASES
BONUS — FREE INSURANCE

WORK AT EITHER OF OUR 2 PLANTS

Main Plant — 4545 W. AUGUSTA BLVD.

Branch Plant — 973 W. CULLERTON

HELP IS ALSO REQUIRED IN OUR SPACIOUS CAFETERIA
AT OUR MAIN PLANT — FULL OR PART TIME
MEALS; UNIFORMS & INSURANCE FURNISHED

MOTOROLA

GALVIN MANUFACTURING CORP.
4545 W. AUGUSTA BLVD.

IZSEL JE

VELIKI ANGLEŠKO - SLOVENSKI Besednjak

ki ga je spisal in izdal

DR. F. J. KERN

To je najpopolnejši angleško-slovenski besednjak s angle- ško izgovarjavo. Po tem besednjaku so popraševali. Zdej je besednjak na razpolago.

STANE S POSTNINO \$5.00

kar je poslali s naročilom. Tisti, ki ga želijo dobiti, naj takoj pišejo ponj na naslov:

KNJIGARNA AM. SLOVENEK

1849 W. Cermak Road,

Chicago 8, Illinois

Pisano polje

J. M. Trunk

Ali je Sans edini faktor pri diriganju ameriške politike za dosego slovenskih narod- nih pravic tam? Izgleda tako in trdijo tako, kadar se prikažejo napake, kakršnim se je težko izogniti. Trdijo, da je vse za- fučkal, ker je začel gledati na Moskvo, in ne zamerim Washing- tonu, če mu tako mižurka- nje ni po volji. "Amor incipit ab ego", je pravilno. Mora biti vsakemu žal, ako bi bilo zafu- čkano na Primorskem, Koroškem in bi prišlo še do več zafučkane robe v prid nove Avstrije, kjer so goreči za Washington in ta za nje. "Pa smo upali, da bo vstopil izraelsko kraljestvo!" Danes še ni na nobeno stran. Kako bo jutri? Kdo more kaj gotovega trditi? Ako je pretek- lost kako zanesljivo merilo, bi se upal skoroda trditi, da ute- gne biti nekako tako-le: Če bo za Washingtonom nekaj dobre- ga slovankega pritiska, bo ne- kaj v prid narodnih zahtev in pravic za Slovence, ako pa ne bo nobenega ali le nekaj nespa- metnega pritiska (le komuni- stične robe), bodo dobili Lahi zvrhano mero in še Avstriji poleg.

★

Churchill je nekaj zagod- njal o "grški druhal". Sami idealisti niso nikjer, s kako druhaljo pa nikomur ni poma- gano. To je vsaj en razlog za homatijs v Atenah, ko se je pri- kazala reakcija.

Afront kralja Petra je pojav iste reakcije, in morda še dosti slabše, ker zloglasne čaršijske. Te ni treba, naraven pojav pa je, ko ni in ne more biti pri "osvobodilni fronti" vse le idealno in brez druhalske robe. Izid bo odvisen od tega, kolikor bo idealizma za resnično svobo- do, ne za svobodo ropanja, in za demokratično uravnavo bo- doče države. Druhalna roba ne izgine kar čez noč, reakci- narni elementi pa tudi skušajo priti zopet na površje. To je po- vsem naraven pojav, nikomur ni se treba jeziti, ako pride do takih pojavov.

★

V Lvovu so zasledili hude re- či, kako so Nemci postopali z ljudmi. Strašno, ako je resni- čno. Ako pa ni resnično in le pro- paganda, je pa enako tudi straš- no. Oboje je strašno. Ali bo mo- goče zatreti vojne, ki bruhajo na dan take strašne reči? Slo- vani, izgleda, bi za se mogli, če so pametni in ne rinejo skozi zid.

★

Nekdo pokazuje na Čehe, da nimajo partizanov, pa bodo vse dobili, toraj so partizani v Ju- goslaviji nepotrebna roba. Tr- di, da je hudo bister v kriteriju. Ne sodim, Čehi so razboriti, v vsem pa niso. To je naravno. Prvi so šli (zamejna vlada) v Moskvo. Drugi se branijo z vse- mi štirimi, pa je Moskva prišla, in če so posamezni šli (Tito), se jim hudo zameri. Tako je da- nes, kako bo jutri, na to je tre- ba še počakati. Čehi in Poljaki so se pisano gledali radi Tešina. Ko je Hitler navalil na Čehe, so bili Poljaki takoj v Tešinu, in v Varšavi so bile sijajne parade, ampak že v nekaj tednih so bili v isti Varšavi krvave parade. Kje je pamet, ko Slovan noče poznati Slovana? Malo se dani. Lublin (zdaj je že Varšava) je rekel, da pride Tešin v češke roke, toraj izgleda, da je Polja- ka srečala pamet. Nič na tem, če pride kaka slovenska vas na Hrvaško, ali hrvaška vas na Slovensko, ako ostane slovan- ska. Med Slovani mora priti do takega naziranja, pa pojde. Karpatsko Rusijo so Čehi do- bili, da še sami ne vedo, kako. Pod Avstrijo so rekli, da so

tam — Huzuli. V resnici so tam Rusini, ampak brez vsake za- vednosti so bili. Čehi so se spo- četka zaleteli, bile so homatijs v smeri pravoslavja, pa se je poravnalo, ko so se Čehi spame- tovali. Zdej pride Karpatska Rusija k Ukrajini, kamor spada, in Čehi so privolili brez ugovo- ra. Tako se malo dani med Slo- vani.

★

Papež Pij XII. je govoril rim- skim aristokratom. Ti in še dru- gi ne bodo izginili. Povedal jim je vrlo resno, da ne morejo za- vreti ure nazaj, ker svet gre v svojem razvitku naprej, in je treba spoznati znamenja časa. Vrlo dobro. Papež ne govori tja v dan. Nekaj radi poslušajo papeža, kar je zelo hvalevred- no, in ribajo drugim pod nos to, kar je papež povedal, dasi sli- šijo le travo rasti. Kaj, ko bi poslušali papeža tudi, da "po- starem" ne gre in ne bo šlo? Hic Rhodus, hic salta!

OGLAŠAJTE V "AMER.
SLOVENCU"!

KDO JE
Dragica

NA

Tokyo
Radiu?

• Katere trpke, strupene napade na vlado Zedinje- nih držav s takim veseljem ponavlja Tokyo radio na- ravnost našim četam?

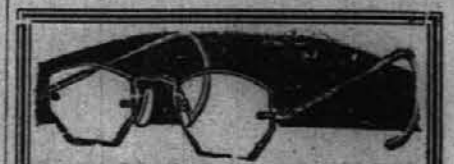
Kdo drugi, kot ... ?

Berite to pozornost
vzbujajoče odkritje v

THE CHICAGO SUN

Braxton Paste nudi takojšnjo po- moč za srbečo kožo, koristno za zdravljenje "Athletes foot", garje, lila in en lonček se vam bo poslal po poštne povzetju. Denar se vrne, ako ne bo popolnoma zadovoljivo.

"brivsko srbečico", mozolje in druge manjše motnje na koži. Braxton Paste je zelo zdravilno mazilo, ki je brez duha, ne umaže, lahko uporabljivo in ne potrebuje obvez. To je for- mula nekega chi- caškega lekarnarja z 20 letno izku- snjo. Pošljite en dolar, za navedni lonček, ali pa \$1.75 za lonček dvoj- ne velikosti na BRAXTON CO., 322 So. Clark St., Dept. A. Chicago.

DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Ave.
Telefon Canal 0523

Uradne ure: Vsak dan od 9:30 do 8:30 zvečer. Ob sredo od 9:30 do 1:00 popoldne; ob sobo- tah od 9:30 do 7:00 zvečer.